ननु राज्ञाराज्यस्यभरतायदीयमानत्वादपरिहार्योयमर्थस्तत्राह ॥ प्रेति ॥ कैकेय्याप्रोत्साहितस्तस्यांसंतुष्टोयदिपितानोस्माकं अमित्रभूतोजायते ॥ तदाऽसौबंधनंप्राप्यतां अथवास्यवधएवक्रियतां ॥ त्रेताद्वापरयोःसंधावयमवतारस्तदाचकिंचिदधिकपादेनाधर्मप्रवेशइति ॥ तदनुसारेण लक्ष्मणस्यैवयुक्तिः कैकेय्याश्चपरोपदेशेनैवंमतिः ॥ छलेन वालिवधेप्रवृत्तिश्चभगवतइतिबोध्यं ॥ १२ ॥ ननुएवंदोषस्यात्तत्राह ॥ गुरोरिति ॥ एवंचशास्त्रसंमतत्वान्नात्रदोषइतिभावः ॥ १३ ॥ ननुराज्ञोबलवत्त्वाद्बंधनायश

प्रोत्साहितोऽयंकैकेय्यासंतुष्टोयदिनःपिता॥ अमित्रभूतोनिःसंगंबध्यतांवध्यतामपि ॥ १२॥ गुरोरप्यवलिप्तस्यकार्याकार्यमजानतः॥ उत्पथंप्रतिपन्नस्यकार्यंभवतिशासनं ॥ १३ ॥ बलमेषकिमाश्रित्यहेतुंवापुरुषोत्तम ॥ दातुमिच्छतिकैकेय्यैउपस्थितमिदंतव ॥ १४ ॥ त्वयाचैवमयाचैवकृत्वावैरमनुत्तमं॥ काऽस्यशक्तिःश्रियंदातुंभरतायारिशासन॥१५॥ अनुरक्तोस्मिभावेनभ्रातरंदेवितत्वतः॥ सत्येनधनुषाचैवदत्तेनेष्टेनतेशपे ॥१६॥ दीप्तमग्निमरण्यंवायदिरामःप्रवेक्ष्यति॥ प्रविष्टंतत्रमांदेवित्वंपूर्वमवधारय॥१७॥ हरामिवीर्याद्दुःखंतेतमःसूर्यइवोदितः ॥ देवीपश्यतुमेवीर्यंराघवश्चैवपश्यतु॥ १८ ॥ हनिष्येपितरंवृद्धंकैकेय्यासक्तमानसं॥ कृपणंचस्थितंबाल्येवृद्धभावेनगर्हितं॥ १९ ॥ एतत्तुवचनंश्रुत्वालक्ष्मणस्यमहात्मनः॥ उवाचरामंकौसल्यारुदंतीशोकलालसा॥ २० ॥ भ्रातुस्तेवदतःपुत्रलक्ष्मणस्यश्रुतंत्वया॥ यदत्रानंतरंतत्त्वंकुरुष्वयदिरोचते॥ २१ ॥ क्यमतआह ॥ बलमिति ॥ उपस्थितं ज्येष्ठत्वेन न्यायतस्तवैवप्राप्तं इदं राज्यं ॥ एवंच बलहेत्वोरभावाद्बंधनादिशक्यमेवेतिभावः ॥ १४ ॥ बलाभावमेवाह ॥ त्वयेत्यादि ॥१५॥ ननु तवाप्येवंवदतोनविश्वासोज्ञातित्वाविशेषादतआह ॥ अनुरक्तइति ॥ भावआंतरोभिप्रायः ॥ १६ ॥ संप्रत्येवानुरागनिर्णयइत्याह ॥ दीप्तमग्निं क्रोधमित्यर्थः ॥ अरण्यंवा पित्राज्ञया ॥ १७ ॥ राघवश्चेतिचात्सर्वोजनश्च ॥ १८॥ कैकेय्यासक्तमानसमतएवकृपणं ॥ वृद्धभावेन वृद्धत्वेनगर्हितंयथाभवतितथाबाल्ये कामुकत्वे स्थितं ॥१९॥२०॥ अनंतरं युक्तंकार्यंतत्त्वंकुरुष्व यदिरोचते तर्हिलक्ष्मणवाक्यंकुरुष्वेतिशेषः ॥ अनेनकौसल्यायागूढंस्वानभिमतत्वंलक्ष्मणोक्तस्यसूचितं ॥ २१ ॥